

جمهوری اسلامی ایران
مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان

بیت

شماره: ۲۳۵، ج ۹۵
تاریخ: ۱۳۹۵/۱۰/۱۴
پست:

حضرت آیت الله جنتی «دامت برکاته»

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم

بدینوسیله گزارش جلسه نهصد و پنجاهم مجمع مشورتی فقهی شورای محترم نگهبان مورخ ۱۳۹۵/۱۰/۱۲ مشتمل بر بررسی یک نامه دیوان عدالت اداری ارائه شده به شرح ذیل تقدیم می گردد:

دستور: نامه دیوان عدالت اداری مبنی بر دادخواست جناب آقای حامد دهقان مینتی بر ادعاء خلاف شروع بودن اطلاق جزء ۱ بند «ب» از فصل دوم دستورالعمل اعزام و بدرقه مددجویان به معاکم قضایی و مراکز درمانی «شهید علیرضا مرادخانی» مصوب ۱۳۹۰/۱۰/۱۳ سازمان زندانها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور.

ب) «ب» به این که جزء ۱ بند «ب» مورد شکایت در راستای تبصره ۱ ذیل ماده ۲۳۵ آیین نامه اجرایی سازمان زندانها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور مصوب ۱۳۸۴ رئیس قوه قضائیه و ناظر به آن می باشد، تبصره مورد اشاره در مجمع مشورتی مورد بررسی قرار گرفت و در مورد مراد از این تبصره در بین اعضاء مجمع، دو برداشت وجود داشت.

نظر اکثر اعضاء این بود که مراد از تبصره آن است که استفاده از دستبند با یکی از دو شرط: «موارد ضروری حسب تشخیص رئیس زندان» و «جرائمی که به موجب ضوابطی که از سوی سازمان تعیین می شود» مجاز می باشد در مقابل نظر بعضی از اعضاء این بود که مراد از تبصره آن است که استفاده از دستبند با تحقق دو قید و دو شرط مجاز است به این صورت که مورد از موارد ضروری حسب تشخیص رئیس زندان به همراه شرط دیگر که جرم از جرائمی باشد که به موجب ضوابطی که توسط رئیس سازمان معین می نماید می شود، می باشد. با این دو شرط زدن دستبند مجاز است.

بر اساس نظر دوم و تفسیر دوم نسبت به تبصره، جزء ۱ بند «ب» مورد شکایت دارای ایراد نمی باشد الا ان یقال که حصر جرائم در موارد ذکر شده در جزء ۱ بند «ب» بلا وجه می باشد زیرا جرائم دیگری را نیز می توان یافت که از جرایم خشن و خطرناک نبوده و مع ذلک استفاده نمودن از دستبند لازم می باشد - مانند جرم عدم پرداخت مهریه و تصمیم زوج مبنی بر تلافی نمودن و جرح و ضرب همسر - و البته این ایراد در واقع ایراد به تبصره مصوب رئیس قوه قضائیه می باشد. و گر نه دو شرطی که در تبصره ذکر شده است در مثل عدم پرداخت مهریه محقق نیست و تصمیم مجرم به ضرب و شتم مذکور جرم دیگری است که مشمول تبصره نیست.

بر اساس تفسیر اول نسبت به تبصره، نظر بعضی از آنان این بود که اطلاق بخش دوم و شرط دوم از جهت شمول نسبت به جرائمی که در آن ضرورتی در استفاده از دستبند نبوده و مع ذلک توسط ضوابط سازمان تعیین می شود خلاف شرع می باشد و علی هذا چه بسا در بعضی موارد تعیین شده در جزء ۱ بند «ب» مورد شکایت نیز چنین ضرورتی نبوده و خلاف شرع لازم آید.

البته نظر جمعی از اعضاء قائل به تفسیر اول این بود که اطلاق بخش دوم و شرط دوم خلاف شرع نمی باشد زیرا تعیین جرائم به ضوابط مصوب سازمان زندانها و اگذار شده که در واقع واگذار نمودن به مصلحت عامه و رعایت نمودن عقل جمعی می باشد که ایرادات را جبران می نماید.

مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان

محمدعلی

